

Uchwała nr V/137/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 13 grudnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Zarząd Powiatu Oleśnickiego projekcie uchwały budżetowej
Powiatu Oleśnickiego na rok 2024

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Pudło — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziewa — członek,
- 3) Ewa Zarzecka — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

w sprawie opinii o przedłożonym przez Zarząd Powiatu Oleśnickiego projekcie uchwały budżetowej Powiatu Oleśnickiego na rok 2024.

Uzasadnienie

Z art. 233 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, wynika, że sporządzenie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy realizacji tego zadania organ wykonawczy winien kierować się zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniami organu stanowiącego zawartymi w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, podjętej na podstawie art. 234 u.f.p. Zgodnie z wymogami art. 238 ust. 1 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Na podstawie przedłożonego projektu uchwały budżetowej Powiatu Oleśnickiego na rok 2024 Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

1. W projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok zaplanowano następujące wielkości:
 - dochody ogółem w kwocie 190.122. 974,17 zł,
 - wydatki ogółem w kwocie 194.301.815,57 zł,
 - deficyt w kwocie 4.178.841,40 zł,
 - przychody ogółem w kwocie 14.531.508,40 zł,
 - rozchody ogółem w kwocie 10.352.667,00 zł.
2. W § 3 części normatywnej uchwały wskazano, że deficyt budżetu zostanie sfinansowany z przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 1.356.518,00 zł, wolnych środków wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 2.822.323,40 zł
3. Dochody bieżące określono w kwocie 165 606 334,17 zł, natomiast wydatki bieżące w kwocie 166 268 620,57 zł. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi stanowi deficyt bieżący i wynosi 662.286,40 zł.
4. W 2024 r. planuje się przychody w łącznej kwocie 14.165.941 zł, z tego: ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 8.000.000,00 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi odrębnymi ustawami

w kwocie 1.356.518,00 zł, wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy w kwocie 5 174 990,40 zł;

5. Wraz z projektem uchwały budżetowej na 2024 r. przedłożony został projekt uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Oleśnickiego na lata 2024–2034 (zwanej WPF), zawierający prognozę kwoty długu i jego spłaty. Przewidywana na koniec 2024 r. kwota długu wynosi 26 311 998,00 zł. Z przedłożonej prognozy wynika, że spłata długu nastąpi do roku 2034.
6. Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w 2024 r. wyniesie 17,9%, a w 2025 r. 14,49%.
7. W 2024 r. przewiduje się spłat rat kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 10.352.667 zł. W kolejnych latach prognozuje się sfinansowanie rozchodów przychodami z z planowanych nadwyżek budżetu.
8. Wskaźnik spłaty długu w roku 2024 wynosi 9,82%, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zadłużenia Powiatu wynoszącym 13,75% (z uwzględnieniem planu na III kw. 2023 r.) i 13,63% (z uwzględnieniem danych z kolumny „Wykonanie 2023”).
9. Według danych zaprezentowanych w projekcie uchwały w sprawie WPF w latach 2025 - 2034 relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., będzie zachowana, przy czym w latach 2026–2030 relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia Powiatu. Różnica między wskaźnikiem spłat, a wskaźnikiem dopuszczalnym wynosi: 2,81 punktu procentowego (2026 r.), 1,58 punktu procentowego (2027 r.), 1,71 punktu procentowego (2028 r.), 1,57 punktu procentowego (2029 r.) i 1,74 punktu procentowego (2030 r.).
10. W projekcie budżetu na 2024 r. planuje się deficyt operacyjny w wysokości 662.286,40 zł (finansowany wolnymi środkami), natomiast w kolejnych latach — nadwyżki operacyjne (od 3,6 mln zł w 2025 r. do 11,3 mln zł w 2034 r.).
11. Planowany na 2024 r. wskaźnik jednoroczny (relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 u.f.p. ustalona dla danego roku) wynoszący 2,11% będzie miał istotny wpływ na obniżenie zdolności spłaty zadłużenia Powiatu w kolejnych latach. Zarówno wskaźnik jednoroczny w 2024 r., jak i w 2025 r. kształtuje się poniżej wskaźnika spłat. Prognozowane w latach 2026–2034 wskaźniki jednoroczne będą kształtować się powyżej wskaźników spłat.

Wskazuje się na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Powiatu, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Powiat powinien podjąć działania mające na celu maksymalizację nadwyżek operacyjnych.

Decydujący wpływ na kształtowanie się dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia w latach objętych prognozą ma planowany wynik operacyjny (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi). Skład Orzekający zwraca uwagę, iż nadwyżka operacyjna jest wskaźnikiem, który obrazuje sytuację finansową jednostek samorządowych, ich zdolność do spłaty zobowiązań oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. Jest kategorią, która określa, jaka część dochodów bieżących pozostaje do dyspozycji organów tych jednostek, po sfinansowaniu obligatoryjnych wydatków bieżących łącznie z kosztami obsługi długu.

Jak wynika z przedłożonego projektu wieloletniej prognozy finansowej obliczone na podstawie prognozowanych wielkości w latach 2024-2034 relacje spłat zobowiązań finansowych i kosztów ich obsługi określone w art. 243 u.f.p., przy zastosowaniu w latach 2022-2025 średnich arytmetycznych z ostatnich siedmiu lat, nie przekraczają dopuszczalnych poziomów obciążenia budżetu ich spłatą. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że przestrzeganie limitów określonych przepisami o finansach publicznych nie chroni przed utratą zdolności do finansowania właściwej realizacji zadań własnych powiatu, co organy powiatu winny mieć na uwadze planując zaciąganie zobowiązań długoterminowych. Należy przy tym uwzględnić nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Mając powyższe ustalenia na uwadze Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji, którą Zarząd Powiatu jest zobowiązany przedstawić przed uchwaleniem budżetu Radzie Powiatu

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Pudło